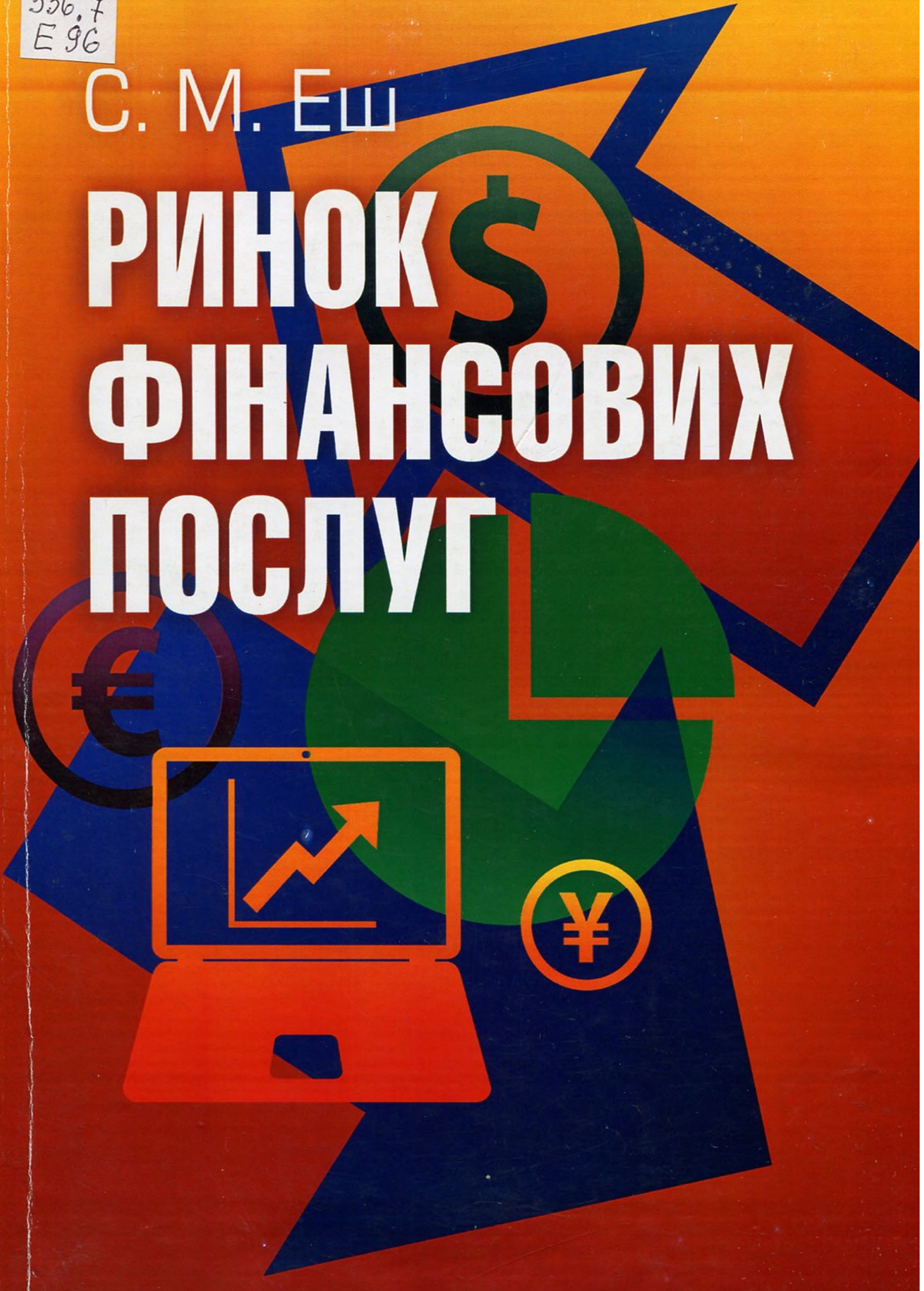

336.7
E 96

С. М. ЕШ

РИНОК ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

С. М. Еш

РИНОК ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ

ПІДРУЧНИК

*Затверджено
Міністерством освіти і науки України
як підручник для студентів вищих
навчальних закладів*

Видавництво
«Центр учбової літератури»
Київ-2021

УДК 336.76(075.8)
ББК 65.262.1я73
Е 96

*Гриф надано
Міністерством освіти і науки України
(Лист № 1/11-17350 від 13.11.2013 р.)*

Рецензенти:

Мартынєнко В. П. - доктор економічних наук, професор;
Сологуб О. П. - доктор економічних наук, професор;
Кондрашихін А. Б. - доктор економічних наук, доцент.

Еш С. М. Ринок фінансових послуг [текст] : підручник. / С. М. Еш –
Е 96 К. : «Центр учбової літератури», 2021. – 400 с.

ISBN 978-617-673-346-1

Підручник містить зміст лекцій, ключові поняття, форми самостійної роботи, практичні завдання, тести, термінологічний словник. Розглянуті теоретичні аспекти організації та функціонування ринку фінансових послуг, дана загальна характеристика основних сегментів ринку, визначений механізм надання фінансових послуг, розглянуті особливості регулювання інфраструктури ринку фінансових послуг. Форма і зміст підручника відповідають навчальній програмі з дисципліни «Ринок фінансових послуг» для студентів, які здобувають вищу освіту у галузі знань «Економіка і підприємництво».

Розраховано на студентів економічних факультетів, аспірантів, викладачів фінансових дисциплін, керівників підприємств і організацій, спеціалістів, які здійснюють діяльність у сфері фінансів та бізнесу для інформаційних і навчальних цілей.

УДК 336.76(075.8)
ББК 65.262.1 я73

ISBN 978-617-673-346-1

©Еш С. М., 2021.
© «Видавництво «Центр учбової літератури», 2021.

ЗМІСТ

ВСТУП	6
Розділ 1. Основні ТЕОРЕТИЧНІ ПОЛОЖЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «РИНОК ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ»	7
Тема 1. Ринок фінансових послуг і його роль в економіці	7
1.1. Сфера послуг як вид людської діяльності.....	7
1.2. Ринок фінансових послуг як сегмент фінансового ринку.....	14
1.3. Фінансові послуги та їх розвиток в Україні.....	20
1.4. Сучасний стан розвитку ринку фінансових послуг в Україні та світі.....	25
1.5. Характеристика основних інструментів ринку фінансових послуг	29
<i>Контрольні питання</i>	33
Тема 2. Суб'єкти ринку фінансових послуг	35
2.1. Поняття про суб'єкти ринку фінансових послуг, їх види та функції	35
2.2. Система взаємодії суб'єктів ринку фінансових послуг.....	39
2.3. Особливості організації фінансової установи.....	43
2.4. Проведення моніторингу фінансовими установами.....	49
<i>Контрольні питання</i>	51
Тема 3. Поняття і класифікація фінансових посередників	53
3.1. Поняття про фінансове посередництво.....	53
3.2. Місце фінансового посередництва у фінансовій діяльності.....	56
3.3. Види фінансових посередників.....	61
3.4. Функції фінансових посередників на ринку фінансових послуг.....	66
<i>Контрольні питання</i>	68
Тема 4. Інституційна та сегментарна структура ринку фінансових послуг	70
4.1. Структура ринку фінансових послуг.....	70
4.2. Економічна сутність і місце ринку банківських послуг у структурі ринку фінансових послуг.....	72
4.3. Небанківські фінансові установи в інституційній структурі ринку фінансових послуг	74
4.4. Загальна характеристика сегментарної структури ринку фінансових послуг.....	77
<i>Контрольні питання</i>	82
Тема 5. Ринок банківських послуг	83
5.1. Загальна характеристика банківських послуг.....	83
5.2. Допоміжні послуги банківських установ.....	86
5.3. Нетрадиційні послуги банків на ринку цінних паперів.....	88
5.4. Банківські послуги з використанням новітніх технологій.....	91
<i>Контрольні питання</i>	95
Тема 6. Фінансові послуги на грошовому ринку	96
6.1. Послуги розрахунково-касового обслуговування.....	96
6.2. Послуги фінансових установ з відкриття та обслуговування рахунків клієнтів.....	100
6.3. Депозитні послуги фінансових установ.....	104

6.4. Платіжні інструменти та операції з ними на грошовому ринку послуг	110
6.5. Переказ коштів як фінансова послуга грошового ринку.....	122
<i>Контрольні питання</i>	129
Тема 7. Фінансові послуги на валютному ринку	131
7.1. Характеристика учасників валютного ринку послуг.....	131
7.2. Валютні операції та фінансові послуги, що супроводжують їх реалізацію.....	136
7.3. Фінансові послуги на ринку банківських металів.....	142
7.4. Послуги валютних бірж.....	151
<i>Контрольні питання</i>	159
Тема 8. Фінансові послуги на ринку позик	160
8.1. Кредитування як фінансова послуга ринку позик.....	160
8.2. Факторингові послуги.....	163
8.3. Лізингові операції на ринку позик.....	172
8.4. Форфейтинг як послуга ринку позик.....	178
8.5. Споживче кредитування.....	182
<i>Контрольні питання</i>	188
Тема 9. Фінансові послуги на фондовому ринку	190
9.1. Професійна діяльність на фондовому сегменті ринку фінансових послуг	190
9.2. Послуги торговців цінними паперами.....	195
9.3. Депозитарна система України та її учасники.....	202
9.4. Депозитарна діяльність на фондовому ринку.....	207
9.5. Послуги фондових бірж на ринку фінансових послуг.....	213
<i>Контрольні питання</i>	218
Тема 10. Фінансові послуги з прийняття ризику	219
10.1. Фінансові ризики на ринку фінансових послуг.....	219
10.2. Страхові послуги.....	222
10.3. Фінансові послуги з недержавного пенсійного забезпечення.....	227
10.4. Гарантійні фінансові послуги.....	237
10.5. Гарантійні фонди та товариства взаємного кредитування.....	243
<i>Контрольні питання</i>	250
Тема 11. Інфраструктура ринку фінансових послуг	251
11.1. Сутність ринкової інфраструктури.....	251
11.2. Основні елементи інфраструктури ринку фінансових послуг.....	253
11.3. Функції інфраструктури ринку фінансових послуг і фактори, що на неї впливають.....	257
11.4. Стан та особливості розвитку інфраструктури ринку фінансових послуг в Україні.....	259
<i>Контрольні питання</i>	261
Тема 12. Державне регулювання та саморегулювання ринку фінансових послуг	262
12.1. Сутність, цілі та форми державного регулювання ринку фінансових послуг.....	262
12.2. Державне регулювання ринку банківських послуг.....	268
12.3. Повноваження і порядок діяльності Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг.....	272
12.4. Повноваження Національної комісії з цінних паперів і фондового ринку щодо регулювання діяльності професійних учасників ринку фінансових послуг	278

12.5. Розвиток саморегулювання на ринку фінансових послуг.....	285
<i>Контрольні питання</i>	296
Тема 13. Інші послуги у сфері фінансової діяльності	297
13.1. Довірче управління фінансовими активами.....	297
13.2. Фінансові послуги на ринку нерухомості.....	303
13.3. Інші допоміжні та супутні послуги ринку фінансових послуг.....	308
13.3.1. Фінансовий інжиніринг.....	308
13.3.2. Послуги інститутів у сфері аудиторської діяльності.....	310
13.3.3. Послуги з антикризового управління.....	314
13.3.4. Послуги у сфері інноваційної діяльності.....	317
13.3.5. Консалтингова діяльність на ринку фінансових послуг.....	319
<i>Контрольні питання</i>	327
Розділ II. Тести, завдання і задачі для семінарських і практичних занять	329
Розділ III. Методичне забезпечення для самостійної роботи	371
Розділ IV. Рекомендації до розв’язання задач	376
СЛОВНИК ТЕРМІНІВ З КУРСУ «РИНОК ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ».....	378
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ТА РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	391
ПРЕДМЕТНИЙ ПОКАЗЧИК.....	394
МОВНІ СКОРОЧЕННЯ.....	398
ІНШОМОВНІ СКОРОЧЕННЯ.....	399